

Redacțiunea, Administrațiunea,
și Tipografia.
Brașov, piața mare Nr. 30.
Scrisori nerăscutate nu se
primesc. — Manuscrisuri nu se
reținut.
INSERATE se primesc la Admi-
nistrațiunea în Brașov și la ar-
mătorele Birourii de anuării:
în Viena: M. Dukas, Heinrich
Schalk, Rudolf Mosse, A. Oppelitz
Nachfolger; Anton Oppelitz, J.
Dumebier, în Budapesta: A. V.
Goldberg, Zickstein Bernat; în
București: Agence Havas, Suc-
cursale de Roumanie; în Ham-
burg: Karoly & Liebmann.
Prețul inserțiilor: o serie
garmond pe o colonă 6 or. și
30 cr. timbru pentru o publi-
care. Publicări mai dese după
tarifă și învoială.
Recizame pe pagina a 3-a o
serie 10 or. sau 80 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LVIII.

„Gazeta” iese în m-care și.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 3 franci.
Se primumără la toate oficiile
poștale din țară și din afară
și la dd. colectori.
ADMINISTRAȚIUNEA PENTRU BRAȘOV
Administrațiunea, piața mare,
Târgul Inului Nr. 30 etajul
I.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 cr. v. a.
sau 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiunile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 125.

Brașov, Luni-Mărti, 6 (18) Iunie

1895.

Combi-națiunii un-gurești.

Brașov, 5 Iunie v. 1895

Stările critice din Austria, cari au făcut, putem dice, inevitabilă izbucnirea unei crize parlamentare și de cabinet din cele mai serioase, sunt comentate de presa un-gurească cu o satisfacțiune caracteristică.

De-o parte, prin comentarea celor ce se petrec ađi în Austria, presa maghiară caută a legitima exclusivismul de rasă al hegemoniei maghiare. Așa le trebuie Germanilor austriaci, dic politicianii un-guri, decă li-a plăcut a se dimita la coalițiunii cu naționalitățile. Să fi făcut și ei, cum am făcut noi, să fi desconsiderat naționalitățile cu desevirșire, să nu se fi dimis la coalițiunii parlamentare cu ele, ci să le fi gonit din parlament, precum am gonit noi pe ale n-ștre, căci atunci alt-fel ar fi putut dispune guvernele austriace și altcum ar fi ađi stările parlamentare din Austria.

De altă parte Maghiarii privesc în stările critice din Austria un mare avantaj pentru aspirațiunile lor la independență. Acesta și este principalul motiv, care-i face să se bucure atât de mult.

Organul kossuthist „Egvetértés”, într'un articol mai nou subscris de Francisc Kossuth, nu se genază de-a o spune pe față, așa dicend, că acum monarhului nu i-a mai rămas, decăt să lase Austria în scirea Domnului și să vină în Ungaria, căci, după combinațiile f-iei kossuthiste, numai aici mai p-țe fi scăpare pentru el.

După ce salută cu bucurie tendințele Cehilor, Polonilor și Slovenilor, dicend, că Ungaria va ajunge mult mai ușor la independență, decă mai întâiu toate aceste naționalități ale Austriei își vor fi dobândit independența lor, f-ia un-gurească face un apel la cercurile mai înalte dătătoare de ton, pe cari le r-ogă să

facă o asemănare între situațiunea Ungariei și a Austriei, ér din această asemănare să tragă consecințele „logice”.

Aceste consecințe ar fi, că decă după lupte și sfortări de seculi nu li-a succes Germanilor austriaci a imprima caracter german nici măcar unei națiuni atât de sdrobite, precum erau Cehii, cu atât mai puțin le va succede a susține caracterul german al întregii monarchii acum, de ore-ce basa acestui caracter este ađi proprietatea marelui imperiu german, care își esercită puterea sa de atracțiune asupra tuturor Nemților. Urmând legile naturii, Nemții austriaci graviteză decă înafară și nu înlăintru. De geaba cercurile mai înalte dătătoare de ton sunt germane, căci în jurul cor-inei nu mai este ađi un element german, care să numere ceva, nu mai e putere germană.

Din contră, continuă f-ia kossuthistă, aici este Ungaria cu admirabila ei credință și alipire, din a căreia inimă cea mai mică binefacere este în stare să ștergă amintirea suferințelor de seculi. Aici este Ungaria cea viguroasă și înfloritoare, care nu graviteză înafară, și pe care cor-ina s'ar puté răđima ca pe-o basă sigură, ér nu ca în Austria, unde ea este basată pe nisip sburător, pe care curentul grupărilor de popóre îl mână încóce și încolo.

Cu alte cuvinte, după combinațiile f-iei un-gurești, cor-ina nu mai p-țe avé nici un viitor sigur în Austria din cauza naționalităților. Locul ei ar fi aici în Ungaria, unde toate sunt tari ca o stâncă. Aici s-și îndrepte dér atențiunea cercurile dătătoare de ton ale monarchiei; Austria s'o lase în scirea Domnului, căci și așa cu naționalitățile de-acolo n'o vor puté scóte la cale, ci mai bine să îngrijescă a sprijini din răspuțeri tendințele Maghiarilor, cari vor să prepare cor-inei un teren „si-

gur” prin întărirea „caracterului național maghiar” al statului.

Precum vedem, șovinistii un-guri sci-u să tragă din stările critice ale Austriei conclusiunii prea îmbucurătoare pentru ei. Vorba e numai, că socotéla de-acasă nu se prea potri-vesce cu cea din t-erg. Șovinistii un-guri n'ar trebui să uite, că decă stările în Austria au ajuns a fi astăđi atât de critice și amenințătoare, cauza este a se căuta numai și numai în nemulțămirea naționalităților, care se manifestă astăđi într'un mod atât de acut.

Aceeași nemulțumire bântue însă și între naționalitățile din partea de dincóce a monarchiei și, decă ea se va perpetua, e numai o cestiune de timp până când se va manifesta și la noi în același mod grav și amenințător, cum o vedem manifestându-se astăđi în Austria.

CRONICA POLITICĂ.

— 5 (17) Iunie.

Ministrul de interne a compus deja instrucțiunea, ce este a se da purtătorilor de matricule, care cuprinde 120 șș. și constă din patru părți principale: Cea dintâi conține dispozițiunile generale cu privire la purtarea matriculelor, precum și dispozițiunile speciale privitoare la matriculele celor ce se nasc și celor ce mor; a doua parte preciséză procedura, care este a-se urma la coregerea matriculelor pe cale administrativă; a treia parte preciséză procedura, care este a-se urma la inlocuirea matriculelor perdute; și, în fine, a patra parte conține normative pentru căștigarea datelor, ce sunt de lipsă la conscrierea pentru scopuri militare și statistice.

După cum anunță diarele din Budapesta, ministrul de culte și instrucțiune publică Dr. Iuliu Wlassics lucră în continú la planurile sale de reformă. Ce se ține de resortul cultelor, deja s'au prelucrat instrucțiunile detaliate, după cari să se facă conscrierea beneficiilor bisericesci catolice

mai mici și mai mari, cari cum se soie, vor servi ca basă la regularea congruei. Conscrierea se va face t-omna viitoare. Asemenea voesce ministrul să întreprindă un pas decisiv și în cestiunea autonomiei catolice. În resortul instrucțiunii publice ministrul Wlassics deja a finit proiectul său privitor la reorganizarea consiliului de învățăm-ent al țerei. Asemenea este gata și normativul pentru internatul profesorilor dela școlele medii precum și o instrucțiune deosebită pentru directorii dela școlele medii.

„Agenția Reuter” anunță din Roma, că în consistorul viitor vor primi pătăriă de cardinal următorii nuncii: Ferrata din Paris, Cretoni din Madrid, Jacobini din Lisabona și Agliardi din Viena.

Điarul frances „Gaulois” anunță, ca fapt sigur, că președintele republicii frances Faure va întreprinde o călătorie la Petersburg, cu ocaziunea încoronării p-rechei împ-ărătesci.

Deja este definitiv hotărit, ca o deputațiune bulgară să m-ergă la Petersburg și să depună o cunună pe morm-ntul împ-aratului Alexandru III. Deputațiunea va fi compusă din următorii membri: metropoliții Gregor și Clement, președintele so-branței Todorov, poetul Wasow, președintele clubului partidei populare Minevici și deputații Nabodcow și Geschow.

Crisa în Austria.

Situația în Austria continuă a fi din ce în ce tot mai încurcată.

Dăm ađi un scurt reasumat a celor petrecute de Vineri până ieri.

Partida st-angei germane unite a ținut Vineri o conferență în care membrii de față (70) au luat unanim hotărerea, că partida se alătură la punctul ei de vedere în cestiunea caselor paralele slovene din Cilli, enunțând, că îi este imposibil a mai face parte din coalițiune. Mai departe președintele a fost provocat, ca fără amânare să convóce o adunare de partid, așa, ca să se

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Memoriile unui artist.

Sub titlul acesta „Revue de Paris” a început a publica amintirile lui Gounod. Prima parte, care a ap-erut în numărul dela 9 Iunie, conține am-ănunte biografice interesante asupra tatălui autorului lui „Faust”, François-Louis Gounod, care a fost un pictor de talent, și asupra mamei sale, căreia dătoresce, cum spune el, tot ce a putut face bine. A doua parte se ocupă cu autorul lui „Faust”.

Étă pasagiile, în cari povestesc, cum s'a declarat la d-nsul vocațiunea musicală: Mama, care mi-a fost și doică, m'a făcut să inghit mai multă musică, de cât lapte. Nu mă alăpta nici odată fără să cânte, și pot să dic, că mi-am luat primele lecții fără nevoia de a da multă atenție. Fără să sci-u, aveam deja noțiunea f-orte clară și f-orte precisă a intonațiunilor și intervalurilor, ce reprezintă, a tuturor primelor elemente, cari constituiesc modulațiunea și a diferinței caracteristice între modul major și modul minor, înainte chiar de a

fi auđit de ele, căci într'o đ-i, auđend că se cântă pe stradă un cântec în mod minor, am strigat:

— Mamă, pentru ce cântă el în do plângăcios?

Aveam decă urechia perfect dezvoltată, și puteam să-mi țin f-orte bine locul într'un curs de solfegiu, unde ași fi putut fi chiar profesor.

În timpul acela esista un musicant numit Jadin, care își făcuse o reputație prin câte-va romante. Mama 'i scrise rugându-l să vie să-și dea s-ēmă de dispozițiunile mele musicale. Jadin veni, mă aședă într'un colț ou fața întorsă, se puse la pian și improvisă o serie de acorduri și modulațiunii, întrebându-mă la fiă-care modulație nouă:

— În ce ton sunt?

Nu am greșit nici odată. Jadin f-ii încântat. Mama trinmfă.

Intr'o đ-i mama își făgădui, că mă va lua la opera italiană pentru a auđi Otello de Rossini, cântat de Malibran, P. și Lablache.

Așteptarea acestei plăceri mă făcu nebun de impacientă și bucuria. Imi aduc

aminte, că perdusem pofta de mâncare, așa că la masă mama își d-ise:

— Decă nu m-ănănc, nu te duci la operă.

Imediat începui să m-ănănc cu resemnare. M-ăncașem f-orte de vreme, pentru-că nu aveam bilete dinainte — ceea ce ar fi costat mai scump — și eram siliți să facem oodă pentru a lua de la casă două bilete de parter, câte 3 franci 75 bani, o cheltuială destul de mare pentru mama. Era un ger de crăpau pietrele; timp de două ore am așteptat r-ëndul, ca să intrăm la casă. Intrarăm în fine. Nu voi uita nici odată impresia, ce am simțit v-ędend sala, cortina și policandrul. Mi-se părea, că sunt într'un templu. Sosi momentul solemn. Sunară cele trei lovituri obi-cnuite; uvertura trebuia să începă. Inima 'mi bătea cumplit. Reprezentația ac-esta a fost un delir. D-na Malibran, Rubini, Lablache, Tamburini, care cânta pe Jago, vocile, orchestra, toate mă înebuniră.

Éșii certat cu desăv-șire cu prosa vieții reale și instalat în visul idealului, care 'mi devenise atmosfera și ideia fixă. Nu am închis ochii n-óptea: nu mă mai

gândeam, de cât să fac și eu un Otello!

În loc de a-mi face lecțiile, începui să compun. Profesorul își ceru într'o đ-i lecția. I-o d-đui.

— D-er copia? întrebă el.

Cum nu putui să i-o ar-șt, apucă h-arta de musică și o rupse în mii de bucățele. Mă revoltă; el mă pedepsi; protestai; fui din nou pedepsit.

Ac-estă primă persecuție, în loc să mă vindece, își înflăcără ard-orea musicală. Declarai formal mamei mele, că vr-eu să devin artist; esitasem, un moment, între pictură și musică. Mama f-ii consternată. Ea v-ęșuse de apr-ope, ce va să d-ică a fi artist, și se teme de o a doua ediție a existenței prea puțin fericite a tatălui meu. Alergă la provisorul liceului, Poirson.

Acesta o liniști

— Nu aveți t-ēmă, 'i d-ise el; fiul d-v. nu va fi musicant

Mama plecă. Provisorul mă chemă și imi d-ise:

— Ei bine? Cum? Vrei să devii musicant?

— Da, d-le.

pota aduce o hotarire, care se oblige neconditionat pe toti membri ei.

Sub impresiunea acestui conclud, *comisiunea bugetara si-a amânat sedintele*. Amânarea aceasta se motivează din unele parti cu incapacitatea guvernului de-a ajunge la o intelegere armonica in chestiunea Cilli.

Ministrul-pretedinte *Windischgraetz* a refuzat rugarea mai multor *colegi din ministeriu, cari au cerut tinerea unui consiliu de ministri*. El a facut-o acesta declarand, ca in actuala situatiune incurcata, cabinetul, intre ai carui membri sunt deosebiri de vederi atat de mari, nu va pute ajunge la nici o hotarire.

Contele *Hohenwart* a refuzat ori-ce concesiune in afacerea Cilli, desi se pretinde, ca Slovenilor li s'ar fi oferit drept recompensa doua gimnasilor inferioare in alte localitati ale Stiriei.

Clubul polon declara, ca e treba guvernului de-a se invoi cu Slovenii in afacerea aceasta, deputatii poloni insa trebuie sa tina la punctul lor de vedere si la obligamentul, ce l'au luat fata cu Slovenii.

Sedintele parlamentului se vor continua maine si se dice, ca guvernul va cere un proiect-provisoriu de buget.

De altfel „*Neue Freie Presse*“ de Sambata sera serie urmatoarele:

„Situatia nu s'a schimbat de loc in esenta ei, ad. Raportele, ce vorbesc despre incercari de aplanare, trebuie primite cu cea mai mare preingrijire. Nu s'au facut oficios nici un fel de tractari, si incercarile cari pornesc dela persoanele neinuternice cu asa ceva, abia decă vor ave vre-un rezultat. Lucrurile au ajuns la punctul, care face cu totul intarziata si zadarnice astfel de incercari. *Crisa nu se inverte numai in jurul chestiunii Cilli*. Ea este productul incercaturilor din timpul din urma si e urmarea neputintei de actiune a coalitiunii si a ministeriului de coalitiune. Ad. a fost un consiliu de ministri. In cercurile politice se crede, ca sigur, ca septemana viitoare crisa va deveni publica si se va pronunta in dimisia cabinetului *Windischgraetz*“.

De acum un scurt reasumat despre sedinta din urma a parlamentului central din Viena, in care s'a intemplat un scandal sui generis.

Se discuta asupra § 266 din proiectul reformei dărei. Inainte de votare pretedintele a dat o pauza de 10 minute. După votare deputatul *Schamaneck* a cerut sa se constate raportul voturilor.

Schamaneck: Am cerut si mai inainte, der nu s'a intemplat.

Președintele: Fiind-ca spuneti, ca ve veti retrage propunerea.

Schamaneck: Minciuna! Cine a cutezat sa dica acesta?

Vasaty: Calcati regulamentul camerei.

— Așa! Der a fi musicant nu i o situatia.

— Cum, d-le? Nu este o situatia a se numi Mozart, Rossini?

Si simti capul meu de 13 sau 14 ani, facend o miscare de mandria.

Imediat se schimbă obrazul provisorului.

— A, dise el, așa o intelegi? Ei bine, bine; vom vedea, decă esti capabil sa devii musicant. De deca ani am o loje la Opera si sunt un judecator bun.

Deschise un sertar, scoase o foie de hartia si incepu sa scrie versuri. Apoi mi dise:

— Ia acesta si fa-i musică.

Jubilai. Il parasii si me intorsei in clasa; pe drum cetii o tema versurile. Era romanța lui Ioseph: „A peina au sortit de l'enfance...“

Nu cunoseam nici pe Ioseph, nici pe Mehul. Nu fusei deci genat de nici o amintire. La recreatia urmatoare, romanța era facuta. Alergai in graba la provisor.

— Ce e, mititelule?

— D-le, romanța e gata.

— Cum? deja?

Președintele voi apoi sa deschida votarea asupra unei propuneri a lui *Vasaty*.

Cehii tineri: Ce-i cu cele 10 minute?

Președintele: Me rog de iertare, aveți dreptate. Se incepe pauza de 10 minute.

Cand s'a inceput votarea, *Cehii tineri* au intrerupt pe pretedinte dicend, ca n'au trecut inca 10 minute.

Cei din stanga: Deja au trecut.

Funke (Ceh tiner): Ve merg reu cósornicele.

Președintele: Me rog, d-l *Funke* are dreptate, sunt inca numai 8 1/2 minute, (Iaritate).

Acum s'a inceput comedia. Deputatul *Schneider* a declarat, ca in sedinta din urma a interelat pentru rugaciunea jidovescă „*Kol Nidre*“ si a citat o carte, ca se dovedescă, ca textul a daus de el este adevărat. A observat insa, ca deputatul *Bloch* (jidan) a luat interelatia in mana si a pus ceva in carte, er mai tardiu a vedut, ca cuprinde un articol infam, miserabil, murdar. Intraba der pe pretedinte, decă pe viitor se va nisui, ca astfel de *mişelii jidovesci* se nu se mai intemple?

Bloch: Cer cuvânt. *Președ.*: Nu incipe discutie aici. *Bloch*: Cer cuvânt, pentru o intrebare. *Președ.*: Iti permit sa faci intrebare, der se mergi la locul d-tale.

Bloch luand cuvântul insulta pe *Schneider*, dicend, ca e bun de casa nebunilor, er nu de parlament.

Gessman: Tu esti mai bun, *vagabund impertinent*.

Bloch (cătră *Gessmann*): Tu esti impertinent, nu eu.

Gessman: Un om, care nici n'are loc aici, care a ajuns aici prin inşelaciuni uriaşe... (Mare sgomot la antisemiți).

Președ.: Cer linişte. D-lui deputat *Bloch* ii detrag cuvântul.

Schneider: Nu-i adevărat, ce a dis jidanul; am vedut insu-mi. Nu perait sa fiu insultat in astfel de mod de cătră un *jidan mişel si ticălos*.

Președ.: Pe d-l *Schneider* il provoc la ordine.

Schneider: Depărtează din camera pe acel *jidan miserabil*. Ruşine, ca clubul polon suferă in mijlocul seu pe-un astfel de *jidan*.

Cu acesta sedinta s'a inchis.

Maturisanții din Blașiu.

Aprupe la tote școlele este un vechiu obicei, ca elevii maturisanți se se fotografieze in corpore la finea anului scolastic, avend in mijlocul lor si pe respectivul profesor de clasa.

Conform acestui obicei, elevii maturisanți dela gimnasiul superior din Blașiu s'au fotografat nu de mult in grupa, avend in mijlocul lor pe profesorul de clasa, d-l *Ciriac B. Groze*. De-asupra tabloului ei au pus nevinovata devisă: „*Venin vom lua, in foc ne vom baga pentru idealul național*“.

— Da, d-le.

— Să vedem? cântă-mi-o.

— Der, d-le, mi-ar trebui un pian ca să mă acompaniez.

— Nu, nu, nu e nevoie.

— Der, d-le, am eu nevoie, pentru armoniile mele.

— Cum, pentru armoniile tale? Unde sunt armoniile tale?

— Aci, d-le, in cap.

— A!.. Ei bine, cântă și așa: voi pri-cepe și fără armonii.

Vedui, ca trebuie să mă supun.

Cântasem abia jumătate din prima strofa și vedui, ca privirea judecătorului meu se indulcesce. Acesta mă încuragiă; simțiam isbanda. Când s'afirșii, provisorul imi dise:

— Acum, aide la pian.

Triumfai; reincepui romanța și la sffirșit, sermanul *Poirson*, invins, cu lacrimi in ochi, imi luă capul între mâni, mă sărută și-mi dise:

— Du-te, băete, fă musică!

A fost de ajuns atât, ca salahorii șovinismului desmătat dela pressa maghiară, să bată doba, să facă sgomot mare și să aște, in mod rătăcios, contra nevinovăților studenți. Cetitorii noștri își vor aduce poțe aminte, cum tocmai in ajunul sərbărilor de instalare dela Blașiu, archișovinistii dela „*Magyarország*“, luand notiță despre acest nevinovat al tinerilor maturisanți din Blașiu, cereau in termin energic, ca să intrevină inspector, procuror și guvern, dând lucrului o tendință, pe care n'a avut-o și nici n'o are, adecă o tendință „*politică*“.

Nu scim prin ce fasă a trecut această inofensivă afacere de atunci și până ad. Ceea ce scim insă e, ca, după descoperirile corespondentului nostru, ce le-au publicat in Nr. 111 al „*Gazetei*“, „*filoromânul*“ *Putnoky Miklos* dimpreună cu inspectorul scolar suprem din Clușiu, *Kuncz*, au pus la cale un interogator, care s'a luat cu tinerii maturisanți in ziua de 29 Maiu prin domni profesori (ca comisari) *Aron Deac* și *Alexiu Viciu*.

Intrebați fiind, ca ce inteleg sub *idealul național*? cine i-a îndemnat să pună această devisă pe tablou? consultatu-s'au, și unde, asupra devisei, și decă au pus devisă cu scirea profesorului de clasa? — studenții au răspuns, ca: sub idealul național au inteles și inteleg progresul națiunii, ca să fiă in rândul celorlalte nămurii culte, atât in printa intelectuală, cât și materială; că nu i-a îndemnat nimene a pune devisă din chestiune; că n'a propus-o nime cu intenția premeditată, ori cu scop rău, și că profesorul de clasa n'a sciut nimic despre devisă, er cu atât mai puțin ceilalți domni profesori.

Se credea cu tot dreptul, ca afacerea se va curma aici, nefiind nici un motiv, ori basă serioasă pentru o mai departe cercetare. Insa n'a fost așa, căci éta in adevăr, ce se anunță din Blașiu cu data de 15 Iunie:

La ordinul ministrului de justiția, procurorul reg. ung. *Csiki* din Alba-Julia, vine aici, ca să facă un interogator cu profesorul *Ciriac B. Groze* și cu *maturisanții clasei VIII gimnasiale* in afacerea devisei de pe tabloul fotografic.

Esamenale de maturitate s'au amânate.

Scirea aceasta o comunică și „*Dreptatea*“ din Timișora in numărul ei dela 16 Iunie. Credem insă, ca ea totuși are lipsă de confirmare, mai ales că in „*Unirea*“, din Blașiu, ce am primit-o ad., nu se spune prin nici un cuvânt despre interogatorul și amânarea esamenelor din chestiune.

Reținându-ne dela aprecierea in merit a acestei senzaționale afaceri, așteptăm lămuriri grabnice dela loc competent.

Falsificatorii.

Sub acest potrivit titlu „*Erdélyi Hiradó*“ dela 15 Iunie publică următoarea plângere, pe care o reproducem in traducere din cuvânt in cuvânt, — căci prea conține adevărul, decă ca s'o putem ignora. Éta-o:

De-alungul și latul țării se face acum conscripția cetățenilor alegători. Și de alungul și latul țării s'aude plângerea, ca *listele electorale se falsifică*. De multe-ori, sub cele mai ridicole pretexte, aderenții guvernului se légă de cetățeni, pe cari nu vor să-i vadă in listele electorale. Astfel numai se poțe intelege, ca sunt comitate, in cari, in urma acestei procederi, numărul alegătorilor scade la 2/3, sau chiar și la jumătate. Față cu elementul opozițional au pornit un adevărat răboiu de stărpire, așa încât la comitetul central nici într'un an nu s'au făcut atâtea reclamațiuni, cum se vor face de rândul acesta.

Guvernul se numesce pe sine liberal. El insă *usurpă acest nume*. El își ridică și acum, in mod ucident, arma contra dreptului electoral. Ce-și sfarmă el capul cu aceea, că prin fapta lui sgudue basa constituției, pe care s'a ridicat independența patriei maghiare? Scopul seu este, numai de așa întări domnia și de-a frânge capul

oposiției. Se găsec forte numeroși cu suflet slugarnic, cari sperând la vre-un bun ciolan, îi dau mână de ajutor. Sub masca liberalismului se fac cele mai scandalose abuzuri. Se pare o'am trăi vremile, cari au dominat in Franca inainte de revoluția din Iulie, când o majoritate cumpărată a pus in lanțul libertate. Acesta majoritate și guvernul libertate ea au avut practica cea mai predilectă de-a falsifica listele electorale.

Și la noi tot pe această basă s'a făcut lista electorală. Au copiat originalul frances, și parlamentului nici o i-a venit minte, să esamineze in ce chip Francesii s'au nisuit mai tardiu a indrepta scandalale alcătuirii originale. Una dintre legile frances voteate ulterior, a ordonat d. e., că nu este permis a fi eliminat nime din listă fără de hotarire motivată, care să se aducă la cunoscința respectivului.

La noi nu se cunosece așa ceva.

Să ne inchipuim acum, ca in patria noastră se introduce administrația de stat, cum o plănuesce guvernul, adecă fără garanții.

Ceea ce esperiăm acum la alcătuirea listelor, vededesce cât se poțe mai elocuent, că cu ajutorul acestui sistem, guvernele, liberale (?), cari operază cu funcționari numiți, vor face, ca Maghiarul să ajungă la *sörtea sclavilor din Africa*, putând tracta cu el așa, cum îi place. *Nici nu se poțe inchipui altceva, — considerând abuzurile actuale — decă deplina asuprire a independenței individuale: adecă selăvia*.

Până aici foia ungerescă din Clușiu, ale cărei cuvinte sunt atât de elocvente, încât nu mai au nevoie de comentariu. O întrebare insă totuși trebuie să punem: Decă inșiș Maghiarii se plâng astfel contra ne mai pomenitelor abuzuri, ce se fac in afaceri electorale, ce am puté să dicem noi, ce acuse teribile am puté să producem noi Români contra sistemului de spoliatiune a dreptului electoral, de care se plânge „*E. H.*“, și contra ilegalităților, ce se sêvêresc la lumina dălei contra libertății cetățenului, de-ași validita acest drept?

Și totuși șovinistii patentati și „*recepti*“ din Pesta și Clușiu ne tot invită se intrăm in dieta lor, pe basa unui sistem electoral rămas din timpurile negrului feudalism și in nisce condițiuni, ca cele contemplate de „*E. H.*“!

Cine vré să-și vëndă sufletul și consciința sa de Român, asculte-i, și mergă la ciorobor din Pesta; cel ce insă ține la cinstea și dreptul seu de cetățen și de Român cu durere de sörtea și viitorul poporului, să respingă dela sine astfel de ademeniri adversare, și să nu păcătuescă a vota pentru aceia, cari făuresc legi la sugrumarea limbei și naționalității noastre, ori chiar să între într'o dietă, care a făcut tabula rassa din tote postulatele noastre drepte și indreptățite!

SCRIRILE DILEI.

— 5 (17) Iunie.

Juriștii români din Clușiu, după cum ni-se scrie, își fac datorința lor de studenți in mod forte brav. Dintre 14 juriști români, cari s'au supus până acum la esamenul prim fundamental, au reușit toti, afără de unul, care a căcut din Istoria dreptului universal europen. La al doilea examen de asemenea numai unul n'a reușit din Dreptul filosofic. Rigorose au făcut șese juriști români, toti cu succes.

— 0 —

Transferare. Din Clușiu ni-se scrie: Dintre puținii oficeri români, cari se mai află in garnisona din Clușiu, rând pe rând transferă ministrul de răboiu câte unul. Dilele aceste încă a tost transferat d-l locotenent *I. Cuparencu*, dela divisia 12 de artileria din Clușiu, la *Graz*.

— 0 —

Distincțiune. „Timpul“ aduce scirea, că d-l *George Dima*, profesor de muzică în Sibiu și dirigent al reuniunii române de muzică, care a debutat cu atâta succes în sărbătorile Rosaliilor la București, a fost decorat cu medalia *Bene-Merenti cl. I.*, pentru merite artistice.

Incrucișătorul Elisabeta în Copenhaga. Consulul român din Copenhaga a dat Mercuri în onoarea comandantului și a oficerilor de pe incrucișătorul „Elisabeta“, care a voit acolo, un banchet, la care au luat parte în total 52 de persoane, printre cari ministrul danez de marină și autoritățile superioare. S'au ridicat toaste pentru Suveranii și marina României, precum și pentru Suveranii și marina Danemarcei. În lipsa regelui Christian, prințul și prințesa Waldemar au primit în audiență pe d-l colonel *Urseanu*, dela care s'au informat despre sănătatea Majestăților Lor Regelui Carol și Reginei Elisabeta a României, exprimându-și dorința de a fi reamintiți bunei suvenirii a Majestăților Lor.

Profesori pedepsiți. Scim, că mai mulți profesori dela școala reală superioară unghurească din Oradea-mare au fost trași în cercetare disciplinară pentru mai multe abuzuri și scandaluri, cu cari erau învinuiți. În urma acésta ministrul, după o telegramă mai nouă, a pedepsit pe directorul *Vidovich Bonaventura* cu admoniare și transferare, ér pe profesorul *Szilagy Albert* nu l'au aflat vinovat cu defraudări și jăfuiri, cu cari era acuzat, dér pentru „neglijențe pedagogice“ a fost totu-și pedepsit cu admoniare și transferare. În acest an școlar, ministrul a transferat dela Oradea-mare nu mai puțin ca patru profesori, din cauza învinuirilor ridicate în contra lor. Noroc, că școlile la cari se întâmplă ast-fel de lucruri scandalose sunt unghuresci, căci altfel de mult ar fi fost vai de ele.

Proces monstru. În 25 l. c. se va începe la tribunalul din Budapesta procesul socialist monstru, care s'a intentat conducerii partidei socialiste din Ungaria pentru o proclamație intitulată: „O întrebare către națiunea ungară!“, publicată imediat înainte de pertractarea în procesul socialistilor dela H.-M.-Vasarhely. Sunt acușati pentru agitare cu totul 14 indiviți.

Prieteni între oficeri austriaci și rusesci. Un oficer rusesc din garnisona Dubno, baronul *Korf*, primi dela comandantul său permisiunea de-a trece în orașul Brody din Galiția, situat chiar la granițe, pentru de-a cumpăra una-alta. Fiindu-și oficerul rusesc afacerea, intră într'un restaurant. Aci vedându-l mai mulți oficeri austriaci, merșeră la el, și rezultatul conversației lor fú, că oficerul rusesc a fost invitat la un prând comun, dat în onoarea lui, unde se ridicară mai multe toaste în sănătatea țarului și a armatei rusesci, pe când muzica militară cânta imnul rusesc. Oficerii austriaci prezentară pe oficerul rusesc și colonelului lor, apoi îi predete în aducere aminte un album cu subscrieri proprii. După-ce petrecură ast-fel bine împreună, însoțiră în corpore pe oficerul rusesc la gară, făcându-i încă oficerii dragoni escortă de onoare călare.

Mihail Ivanovici, șeful de muzică dela regimentul Siret Nr. 11 din armata română a fost înaintat, în ziua de 1 Iunie 1895, în funcțiunea de inspector al muzicelor militare, la vacanța rămasă prin încetarea din viață a maiorului *Eduard Hübsch*.

Petroleul. De vre-o două luni de zile prețul petroleului în Europa și în America a crescut cu 60%. Causa se atribuie micșorării producțiunii petroleului american. Actualele surse sunt în descrescere; se caută isvóre nouă însă fără a se găsi petrol abundent; rezervele și stocurile în fine se isprăvesc în America și o mare panică a cuprins lumea întregă. Față de acésta împrejurare, mai mulți capitaliști din centrul Europei au trimis reprezentanți lor în România pentru a studia producțiunea și

calitatea petroleului și a stabili exploatațiunii puternice. Mișoarea acésta, dice „*Cur. Fin.*“, își are rațiunea ei, cunoscut fiind de-o parte, că petroleul român e superior ca calitate tuturor petroleurilor din lume, ér ca cantitate, se scie, că munții României posed isvóre nesecabile, cari nu așteptă, decât a fi sistematic exploatate.

Richard Genée, cunoscutul poet și compositor austriac, a murit alaltăeri în Viena. El a fost lângă *Zell* și *Suppée* unul dintre cei mai talentați muzicanți și libretisti austriaci. A compus circa trei sute de operi, dintre cari cea mai bună este opereta „*Der Millionenvetter*“.

O sinucidere crâncenă. Din Constanța se scie, că Tătarul *Soli Iliaz* din comuna Ciococi, în Dobrogea, fiind la câmp, a luat o jumătate litru de gaz, pe care și-l'a turnat pe cap și apoi i-a dat foc. Nenoricul Tătar a murit în durerile cele mai crâncene.

Diletanții români din Șebeșul săsesc vor arangia Duminecă, în 23 Iunie n., o Producțiune teatrală în pavilionul de vară dela otelul „*La Leul de aur*“. Intrarea: de persoană: 50 cr. Venitul curat e destinat pentru scop filantropic. Inceputul la 8 ore séra. După reprezentațiune petrecere cu dans. Se va reprezenta opereta comică „*Hartă Reșeșul*“ și comedia cu cântece „*Cinel-Cinel*“.

Rectificare. În poezia „*Sub stejari*“ publicată în nr. trecut de Duminecă al fôiei noastre, s'a strecurat în strofa 3, vers 3, o eróre de tipar, dîcându-se: „Și frémătul, ce se deprinde“, în loc de: „Și frémătul, ce se desprinde“, ceea ce prin acésta rectificăm.

Dela raportorul nostru din Blășiu am primit, cu privire la cele publicate despre instalare, o rectificare, ce însă primindu-o prea târziu, n'a putut să mai intre în numărul de Duminecă. Anume între persoanele înșirate în nrul 118 al „*Gazetei*“, cari au asistat la instalare, ne spune, că s'au străcurat unele erori. Și adecă deputatul *Serb* n'a fost de față și nici vre-un deputat *Banffy*. Asemenea s'a scris din eróre d-l *Emerio Pop*, în loc de *Alexiu Pop*, avocat în Clușiu. Altmintrelea în notițele fugitive, ce s'au luat, nici că se putea să nu se străcóre și asemeni erori.

Mai observă raportorul nostru, că prin foile din Clușiu s'au colportat unele inexactități tendențioase cu privire la toasturile ținute la masa cea mare din (19) 26 Maiu. Așa au susținut, că d-l avocat *Dr. Amos Francu* ar fi ținut un toast „agitaric“, în care ar fi implicat și pe întemnițați, etc. Acésta este o totul neadevêrat. D-l *Dr. Francu* a toastat pentru preotul român dela țără, care luptă în brazdă alături cu talpa țerei, cu opinca. Acest preot, *qilnic martir*, a fost conducătorul firesc al unui popor, care însu-și e martir, și luptând împreună cu poporul, ni-a conservat limba și legea. Preotul dela țără, îmbrăcând haina bisericeii, n'a încetat de-a fi Român, pentru-că la din contră noi am fi ađi creștin, dér pôte n'am mai fi Români, etc. Prin urmare insultele, ce se adreséză din acest incident d-lui *Dr. Francu*, se reduc la ura, ce o au gazetarii din Clușiu față cu acest talentat avocat român.

Imprumutul ruso-chines.

Reprezentății guvernului rus au încheiat cu grupul băncilor franceze, în numele cărora trata „*Banque de Paris et de Pays-Bas*“, convenția pentru punerea în circulație a noului imprumut.

Multă lume nu a cređut în posibilitatea realizării acestui imprumut, deore-ce nu credeau, ca Rusia să ia într'adevêr asupra-și garantarea capitalului și a dobândilor. Astăzi a dispărut însă ori-ce îndoială. Convenția s'a încheiat.

Imprumutul e de 400 milioane franci, cu o dobândă de 4 la sută, și fiind pe deplin garantat de Rusia, pôte fi conside-

rat, ca și un imprumut pur rusesc. Rusia a și fost aceea, care l'a propus, negociat și încheiat.

În jurul imprumutului acestuia se răspândiseră felurite vești. Intre altele se spunea și se susține și astăzi, că Rusia primesce din partea Chinei un comision de 1% pentru garantarea acestui imprumut și, pentru-că băncile din Paris au luat asupra-le plasarea, se vedea aci o escludere a Germaniei, care participase împreună cu Franca și Rusia la aplanarea conflictului iminent, isvorit din tratatul de pace dela *Simonoseki*. Imprumutul, aducând folose materiale Rusiei și Franciei, Germania era privită ca desavantajată. „*Post*“ din Berlin a publicat însă o notă oficiósă, în care declară conlusiunea privitoare la Germania ca neîntemeiată, pe cuvânt, că guvernul german n'a avut interes de-a se amesteca în astfel de transacțiuni financiare.

Programa esamenelor

dela finea anului școlastic 1894—95 la școlile române gr. or. din Brașov.

Esamenele de maturitate.

În 14 și 15 Iunie v. va fi esamenul oral de maturitate la școala comercială. În 19, 20 și eventual în 21 Iunie v. va fi esamenul oral de maturitate la gimnasiu. La esamenele de maturitate nu pot lua parte școlarii; pentru publicul mare ele sunt deschise.

Esamenele publice de încheiere.

A) *La gimnasiu. Joi*, în 22 Iunie v. 7¹/₂—8¹/₂ Geografia politică, cl. VII. — *Dr. I. Blaga*. 8¹/₂—9¹/₂ Limba maghiară, cl. VI. — *Dr. I. Bunoa*. 9¹/₂—10¹/₂ Istoria (evul med.), cl. V. — *V. Goldiș*. 10¹/₂—11¹/₂ Limba română, cl. IV. — *P. Dan*. 11¹/₂—12 Declamațiune. 3—4 Religia și limba germană, cl. III. — *I. Popea*. 4—5 Geometria, cl. II. *D. Făgărășan*. 5—6 Limba latină, cl. I. — *P. Dan*.

B) *La școala comercială și reală. Vineri*, în 23 Iunie v. 7¹/₂—8 Dreptul cambial, II. com. — *I. Socaciu*. 8—8¹/₂ Mercologia, II. com. — *A. Vlaicu*. 8¹/₂—9¹/₂ Principii și aritmet. comercială, I. com. *I. C. Panțu*. 9¹/₂—10¹/₂ Limba maghiară, IV. reală. — *N. Bogdan*. 10¹/₂—11¹/₂ Fisica, III. reală. — *I. Maxim*. 3—3¹/₂ Germana, II. reală. — *I. B. Boiu*. 3¹/₂—4 Istoria naturală, II. reală. *G. Chelariu*. 4—4¹/₂ Limba română, I. reală. — *I. B. Boiu*. 4¹/₂—5 Geografia, I. reală. — *P. Dan*.

Nota. Esamenele se țin în sala festivă a gimnasiului.

C) *Tôte școlile medii vor avé Sâmbătă în 24 Iunie v.*, 5—6 p. m., esamenul public din gimnastică, ce se va ținé în sala de gimnastică a școlilor medii. — *P. Roșca. Joi în 29 Iunie v.*, (ziua sfinților apostoli *Petru și Pavel*), după serviciul divin, la care vor participa toți școlarii, se va încheia anul școlastic 1894/95 cu un discurs occasional rostit de directorul institutului, după care va urma cetirea clasificățiunilor și distribuirea premiilor în sala cea mare a institutului. La esamenele acéstea, precum și la festivitatea de încheiere a anului școlastic, se invită cu totă stima părinții școlarii, amicii și binevoitorii acestor școli.

Brașov, în 5 Iunie v. 1895.

Direcțiunea.

Convocare.

Reuniunea învățătorilor români gr. or. din despărțământul Făgărașului își va ținé a doua adunare generală din ést au *Duminecă*, în 18 Iunie n. c. în opidul *Făgăraș* la care se conchiamă toți membrii și se invită a participa toți binevoitorii acéstei corporațiuni. Epitropiile parohiale și școlare sunt îndatorate a provedé pe învățătorii cu diurne de 1 fl. și paușal de călătoria.

Programa: 1) La 8 ore a. m. serviciu d-deese în biserică; 2) Participarea în corpore la esamenul școlii române din loc; 3) Deschiderea ședinței; 4) Conferința didactică asupra esamenului; 5) „*România*“ prelegere practică de *I. Ciungora*; 6) „*Fa-*

solea“, prelegere practică de *V. Bărbat*; 7) „*Pilda séménătorului*“, prelegere practică de *D. Chiujdea*; 8) „*Triunghiul*“, prelegere practică de *M. Musat*; 9) „*Fenomenele naturale: aborii, norii, plôia, zăpada, roua și bruma*“, prelegere practică de *N. Roșca*; 10) *Balcanul și Carpatul*, declamațiune de *N. Ludu*; 11) *Raportul cassarului și încassarea taoselor*; 12) *Inchiderea ședințelor*.

Făgăraș, 23 Maiu 1895.

Nicolau Aron,
președinte.

I. Berescu,
secret.

DIVERSE.

Cât costă armata? Susținerea întregii armate austro-ungare împreună cu honveđimea costă în acest an 180,496.328 fl. Efectivul întregii armate austro-ungare în timp de pace este: 23,445 oficeri; 330,807 ostași de rând; 59,916 cai și 1048 tunuri. Germania cheltuesce cu armata 498,540.909 fl. și întreține 24,590 oficeri, 559.180 ostași de rând, 96.844 cai și 2340 tunuri. Franca cheltuesce 433,597.789 fl. și întreține 28.555 oficeri, 532.640 ostași de rând, 141,059 cai și 2890 tunuri. Socotind numărul populațiunii din monarchia austro-ungară cu 41.8, din Germania cu 49.6 și din Franca cu 38.4 milioane, rezultă, că la noi de *fiă-care cap* se plătesce pentru cheltuelile armatei 4.311 fl., în Germania 10.051 fl., ér în Franca 11.016 fl.

În editura librăriei *Frații Șaraga* din Iași a început să apară o nouă colecțiune de scrieri, sub numirea „*Biblioteca Șaraga*“ cu același format și preț, ca „*Biblioteca Universală*“ din Lipsca. Până la 1 Septembrie va apăre tot la 15 zile câte un volum, ér dela prima Septembrie încolo în *fiă-care Duminecă* câte-un volum, conținând scrierile cele mai de frunte ale autorilor celebri străini, precum și producțiunile cele mai meritose ale autorilor noștri. Prețul unui volum este numai 25 bani (13 cr.) A și apărut primul volum conținând povestirea „*Stăpân și slugă*“ de renumitul scriitor rusesc *L. Tolstoi*. În comparație cu prețul, acest volum, care conține 79 pag., este în adevêr cât se pôte de efin.

Literatură.

Memorii din 1848/49 de *Vasilie Moldovan*, broșură elegantă, de 11 côle, format 8°. Prețul unui exemplar e: 50 cr. séu 1 corónă, plus 5 cr. porto postal; pentru România și străinătate 1 franc 50 bani. Comandele se pot face la adresa: *Traian H. Pop*, publicist, Brașov (Brassó) séu la administrația „*Gazetei Transilvaniei*“.

În tipografia „*A. Mureșianu*“ din Brașov a apărut: *Povestiri economice despre grădinărit, economia câmpului, vierii și pădurii, de Ioan Georgescu*. O carte foarte folositoare pentru plugari, scrisă în stil ușor de priceput. Cartea are 136 pag. și costă 25 cr. De vânđare la tipografia „*A. Mureșianu*“ în Brașov, și la autorul în Scorei (p. u. Alsó-Porumbák).

„*Prietinul sâtenului român*“. Acésta este titlul unei frumoșe colecțiuni de „*săfătuiri*“ în formă de dialog pentru elevi și adulți, compusă de *Ioan Pop Reteganul*. Cu un adaus de poezii alese. Acésta carticică conține vre-o 13 dialoguri foarte potrivite și instructive pentru popor, precum și vre-o 30 de poezii frumoșe. Un exemplar, de 206 pag., costă 30 cr. De vânđare la tipografia editóre „*Aurora*“ *A. Todoran* în Gherla (Szamosújvár).

Istoria Impăratului Traian și a contemporanilor săi, de Dr. Heinrich Franke, traducere autorizată de Petru Broșteanu Fascioul I. Brașov 1895. Editura traducătorului. Cuprinsul: Partea primă: Afacerile externe ale Imperiului roman sub Traian. Viața și războaiele lui Traian. I. Patria lui Traian. II. Numele și dignitatea lui Traian: A) Filius; B) Tribuniera potestas; C) Consul; D) Peter patriae; E) Optimus princeps; F) Germanicus; G) Dacicus; H) Parthicus; I) Caesar; K) Imperator. III. Familia lui Traian: A) Traian pater; B) Pompeia Plotina; C) Marciana Motida. IV. Traian în Germania: A) Colonia Traiana; B) Documente agri, Limes Romanorum; C) Munimentum Traiani; D) Castul la gura râului Main; E) Reîntorcerea lui Traian din Germania. V. Geții și Dacii: A) Teara; B) Războaiele Geților și Dacilor înainte de Traian: 1. Filip Macedoneanul; 2. Alecsandru cel mare; 3. Lysimachus; 4. Galii; 5. Bastarnii; 6. M. Livius Drusus; 7. Crasus.

Intențiunea d-lui P. Broșteanu la traducerea și edarea acestui op este, precum se vede și din invitarea de prenumerațiune: a procura poporului român ocaziunea, d'a cunoaște mai d'apropo viața și faptele Impăratului Traian și prin aducerea aminte de descendența sa glorioasă, a' întări în virtuțile sale strămoșesci, a redeștepta și cultiva simțământul de conștiință și de demnitate națională, și astfel a-l însuși și oțeli pentru o rezistență puternică în luptele funeste, ce s'au întins pe toate liniile vieții noastre pentru limba și individualitatea noastră națională.

D-l Broșteanu a făcut însă mai mult decât a fost promis în invitarea sa de prenumerațiune, și spre surprinderea cea mai plăcută a cetitorului, i se prezintă fascioul I. pe pagina primă a înveltoarei cu o heliogravură, reprezentând busta Impăratului Traian după o monetă originală, apoi cu o ilustrațiune foarte frumoasă, reprezentând statua imponentă a Impăratului Traian după cea din Muzeul din Neapole.

După împărțirile primite dela d-l Broșteanu, se vor adauge la fiă-care fascicul câte una sau două ilustrațiuni: împăratul Traian, apoi zidiri monumentale, scene din războaiele Daciei de pe columna traiană etc. etc.

Un format plăcut, un tipar curat și bine îngrijit, un stil ușor și fluid, pe lângă toate greutățile, cu care are a se lupta traducătorul la tălmăcirea cât se poate de fidelă a ideilor, cugetelor și expresiunilor scriitorului original. Toate acestea ne îndemnă, și cu privire la nobila intențiune a d-lui Petru Broșteanu, a-i recomanda opul acesta de o valoare nedisputabilă, în mod cel mai călduros binevoitorului sprijin al publicului românesc.

În editura librăriei W. Krafft din Sibiu a apărut: **Indreptar pentru întemeierea băncilor rurale după sistemul F. W. Raiffeisen**, un studiu de mare actualitate pentru noi, scris de d-l Ioan Costin, preot și redactorul „Economului”. Opul e însoțit de-o prefață a autorului, în care explică importanța acestei scrieri, mai ales pentru împrejurările noastre de azi, și face un călduros apel la preoțimea română, ca să ia în mână sa cesțiunea întemeierii acestor fel de bănci, imitând clerul din Italia, care cu ajutorul băncilor acestora, a intrunit în mână sa puterea morală și materială a credincioșilor, punând în uimire și confuzie pe vrăjmașii bisericei. Recomandăm această scriere interesantă atențiunii publicului nostru, mai ales a preoțimei. Prețul 60 cr.

Cursul la bursa din Viena.

Din 15 Iunie 1895.

Renta ung. de aur 4%	123.40
Renta de corone ung. 4%	99.40
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	125.50
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	103.20
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	123.50
Bonuri rurale ungare 4%	98.35
Bonuri rurale croate-slavone.	98.75
Imprum. ung. cu premii.	158.50
Losuri pentru reg. Tisei și Segedin.	148.—
Renta de hârtie austr.	101.35
Renta de argint austr.	101.40
Renta de aur austr.	123.—
Losuri din 1860.	156.75
Acții de ale Băncii austr. ungară.	1078.—
Acții de-ale Băncii ung. de credit.	490.—
Acții de-ale Băncii austr. de credit.	408.25
Napoleondori.	9.63
Mărci imperiale germane.	59.42½
London vista.	121.55
Paris vista.	48.20
Rente de corone austr. 4%.	101.50
Note italiene.	45.95

Cursul pieței Brașov.

Din 17 Iunie 1895.

Bancnota rom. Camp.	9.52	Vënd.	9.56
Argint român. Camp.	9.48	Vënd.	9.53
Napoleon-d'ori Camp.	9.58	Vënd.	9.60
Galbeni Camp.	5.70	Vënd.	5.75
Mărci germane Camp.	59.13	Vënd.	—
Ruble rusești Camp.	129.—	Vënd.	—
Lire turcești Camp.	10.75	Vënd.	—
Seris. fonc. Albina 5%	100.25	Vënd.	101.25

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**

Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei” la 5 cr. se pot cumpăra în librăria Nicolae Ciurcu.

Băile Herculane (Mehadia).

HERCULESFÜRDŐ, (UNGARIA).

— Stațiune de Cale ferată, Poșta și Telegraf. —

Renumite terme

de pucioasă și sare cu temperatură terestică de 55° C.

Inceputul Sesonului la 1 Maiu.

Loc de cură climatică. — Gimnastică suedică și massagiu. Băi electrice. — Hydro-terapie. — Rendez-vous internațional. Situațiune admirabilă în valea romantică a Cernei. — Promenade și locuri de excursiuni. — Climă favorabilă. — Situațiune scutită de vânt. — Aer ozonic și liber de praf. — Palaturi de băi. — Oteluri splendide. — Salon de cură. — Luminatiune electrică. — Muzică proprie. — Orfeu, (Teatru, Variété.)

Medici români.

Consultatiuni în toate limbile Europene.

Funcțiune: cu Trenul Express și Orient-Express; de la Orșova cu Năile dunerene. Bilete cu prețuri reduse.

Frecuența în anul 1894: 10,000.

7034—8

Orele de cassă dela 8—1.

Giro-Conto
la banca
Austro-Ungară.

„ALBINA”

INSTITUT DE CREDIT ȘI DE ECONOMII
FILIALA BRAȘOV

Cec-Conto
la poșta
Nr. 505.

primește depuneri spre fructificare pe lângă 4½% netto, solvind în sași darea de interese;

scotează polițe comerciale cu 5½%;

acordă împrumuturi cambiale și cambial-ipotecari cu 6%;

deschide credite în cont corrent sub cele mai avantajoase condițiuni;

acordă împrumuturi pe hârtii de valoare, monede, giuvaere și mărfuri cu 6%;

cumpără și vinde cu prețurile cele mai convenabile monede și hârtii de valoare indigene și străine, în specialul de cele românești;

reșcumpără fără nici o detrageră cupone, escomptează cupone înainte de scadență, și

cumpără cu cel mai urcat preț cupone dela efecte române;

efectuează în modul cel mai culant încasări și plăți pe piețele din țară și

esecută în comisiune ori-ce însărcinări de banca sub cele mai ieftine condițiuni;

închiriază magazine și locuri libere de depou, pe teritoriul

său strada Gării Nr. 45, care, situată nemijlocit lângă gara drumului de fier de stat, e legată prin șine proprii cu acesta și investită cu dreptul de vămuire și cântărire oficiosă prin organele drumului de fier de stat;

primește în calitate sa ca reprezentantă principală a societății de asigurare **EQUITABLE** din New-York oferte pentru asigurări pe viață sub condițiunile favorabile, participare a acestei societăți.

Onorabilelor administrațiuni de fonduri și p. t. D-loru capitaliști le recomandă pentru plasarea de capitale

Scrisurile fonciare de 5% ale „Albinei”

ale căroră cupone se reșcumpără semestrul fără nici o detrageră, și cari se află de vânzare în cursul zilei a bursei din Budapesta, în piese de 500, 1000 și 2000 de corone. Comparându cursurile și produsul celorlalte efecte indigene, se poate sustinea cu totu dreptul, că

Scrisurile fonciare „Albina” de 5%

sunt ași relativ cele mai ieftine și totodată mai productive din efectele cotate la bursa din Budapesta.

Bonitatea absolută a foncierelor „Albina” e garantată prin valoarea cel puțin întreită a ipotecelor pe baza cărora se esmit, prin fondul special de asigurare a scrisurilor fonciare care e de fl. 200.000 și în fine prin totalitatea orî și cărei alte averi a institutului.

42 - *

Orele de cassă dela 8—1.

ABONAMENTE

LA

„GAZETA TRANSILVANIEI”

Prețul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei luni.	3 fl. —
Pe șese luni.	6 fl. —
Pe unu anu.	12 fl. —

Pentru România și străinătate:

Pe trei luni.	10 fr.
Pe șese luni.	20 fr.
Pe unu anu.	40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe anu.	2 fl. —
Pe șese luni.	1 fl. —
Pe trei luni.	50 cr.

Pentru România și străinătate:

Pe anu.	3 franci.
Pe șese luni.	4 franci.
Pe trei luni.	2 franci.

Abonamentele se facu mai ușor și mai repede prin mandate postale.

Domni, cari se voru abona din nou, să binevoiescă a scrie adresa lămurită și a arăta și poșta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei.”